

PRODUSELE DE VACANȚĂ ÎN REGLEMENTAREA CODULUI CIVIL AL REPUBLICII MOLDOVA

Natalia CHIBAC

Turismul reprezintă un fenomen economico-social propriu civilizației moderne, acesta constituind astăzi, prin conținutul său, un domeniu distinct de activitate, o componentă de primă importanță a vieții economice și sociale pentru un număr tot mai mare de țări ale lumii. Receptiv la prefacerile civilizației contemporane, turismul evoluează sub impactul acestora, dinamica sa integrându-se procesului general de dezvoltare. Activitatea turistică din Republica Moldova, în ultimele decenii, este preocupată de practica europeană, orientată spre verificarea și selectarea celor mai raționale soluții în scopul creării unui cadru juridic mai favorabil atât pentru organizațiile ce acordă servicii turistice, cât și pentru înșiși turiști. Premisele acestui obiectiv se manifestau prin creșterea permanentă a numărului de turiști care

vizitau cu diferite scopuri majoritatea țărilor lumii, inclusiv prin creșterea interesului față de Republica Moldova, ca un nou stat independent pe harta Europei. Din aceste considerente, legiuitorul național a conștientizat faptul că și ramura relativ nouă a economiei – turismul – ar putea influența favorabil în viitor dezvoltarea economică a Republicii Moldova.

Totodată, în ultimii ani sectorului turistic din Republica Moldova i s-a acordat o atenție deosebită, ceea ce a dus la modificarea legislației civile în acest domeniu.

În baza Acordului de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte [1] s-au propus obiective care au facilitat aplicarea prevederilor legislației UE în legislația Republicii Moldova, astfel, în art.1 lit.(f) se menționează că UE se obligă să susțină eforturile Republicii Moldova care vizează dezvoltarea potențialului său economic prin intermediul unei cooperări internaționale, precum și prin intermediul apropierii legislației sale de cea a UE. Acest fapt a facilitat că la 30 martie 2017 în Republica Moldova a intrat în vigoare Legea nr.200 din 28.07.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative [5].

Un act normativ important care a influențat procedeul de modificare a legislației civile în domeniul contractului de servicii turistice a fost Directiva 2008/122/CE care a intrat în vigoare la 23 februarie 2009 [3]. Respectiva Directivă reprezintă o normă comunitară la care se raportează statele membre, în materia protecției consumatorilor, în raporturile ce surprind drepturile de folosință a unităților de cazare. Apariția unor noi produse de vacanță similare dreptului de folosință pe durată limitată și a anumitor tranzacții referitoare la dreptul *timeshare* (contractele de revânzare și contractele de schimb) au fost la baza rațiunii pentru care a fost necesară revizuirea Directivei 94/47/CE ce acoperea evoluția pieței imobiliare *timeshare* [4]. Analizând Directiva 2008/122/CE și art.1145¹-1145¹⁰ Cod civil al Republicii Moldova [2], am constatat că modificările aduse ar fi următoarele: reglementarea a încă trei tipuri de contracte (contractul privind produsele de vacanță cu drept de folosință pe termen lung, contractul de revânzare și contractul de schimb); înlocuirea titlaturii de „vânzător” cu cea de „comerciant” și a noțiunii

de „dobânditor” cu cea de „consumator”; lărgirea domeniului material de aplicare și la bunuri mobile; reducerea duratei minime a contractului la 1 an; conceperea unui formular standard de informare (tipizat); sporirea gradului de protecție precontractuală; extinderea termenului de reziliere unilateral la 14 zile și introducerea unui nou termen prelungit de reziliere pentru nepunerea la dispoziția consumatorului a formularului standard de reziliere a contractului; stabilirea faptului că „instrument”-ul contractului poate fi hârtia sau orice suport durabil; prevederea că invitațiile la evenimente de promovare sau alte evenimente comerciale, în cadrul cărora se vând produse *timeshare*, trebuie să fie caracterizate de transparență; statuarea faptului că, în anumite cazuri, prevederile directivei se răsfrâng și asupra contractelor a căror lege aplicabilă este cea a unui stat nemembru al UE; informarea consumatorilor asupra posibilității soluționării extrajudiciare a litigiilor. Potrivit expunerii de motive, Directiva a fost adoptată în contextul în care turismul joacă un rol din ce în ce mai important în economiile statelor membre. Prin urmare, ar trebui încurajate, prin adoptarea anumitor norme comune, o dezvoltare și o productivitate mai ridicată în sectoarele bunurilor cu drept de folosință pe durată limitată și a produselor de vacanță cu drept de folosință pe termen lung. Instituția *timeshare* a făcut obiectul unor ample controverse care priveau până și denumirea, și originile conceptualiste ale acesteia.

Nici dreptul statal și nici prevederile internaționale în materie nu au statuat o terminologie universală pentru această noțiune, astfel că în sistemele de drept european, continental sau american, doctrinarii fac referire la proprietatea *timeshare* întrebuițând următoarele denumiri: *times-property*, *interval ownership*, *time-span ownership*, *club-trustee*, *teilverbodsrecht*, *multipropriété droit*, *droit de jouissance à temps partagé*, *propriété spatio-temporelle*, *propriété saisonnière*, *nuvelle propriété*, *pre-propriété*, *l'écopropriété*, *multiproprietà*, *multi-propriedad*, *propriedad periódica*, *direito de habitação periódica* [6, p.13]. La origini, *timeshareul* avea statut de raport juridic ce producea efecte, în concret, însă era lipsit de orice reglementare, prin care să se statueze asupra elementelor contractuale minimale, cum ar fi: calitatea părților, obiectul contractului, domeniul material de aplicare, natura juridică a dreptului dobândit în urma parafării contractului, un set clar de obligații ce le incumbă co-contractanților sancțiunile aplicabile în

cazul nesocotirii clauzelor contractului sau legea aplicabilă în ipoteza incidenței vreunui litigiu, din moment ce aproape în integralitatea lor, contractele *timeshare* sunt transfrontaliere [6, p.14].

Referințe:

1. Acord de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr.112 din 02.07.2014. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr.185-1999 din 18.07.2014. (Accesat la 25.06.2018). Disponibil: <http://www.mfa.gov.md/img/docs/Acordul-de-Asociere-RM-UE.pdf>.
2. Codul Civil al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr.1107 din 06.06.2002. În: *Monitorul Oficial la Republicii Moldova*, nr.82-86 din 22.06.2002, în vigoare de la 12.06.2013. Disponibil: <http://ex.justice.md/md/325085/>
3. Directiva 2008/122/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 ianuarie 2009 privind protecția consumatorilor în ceea ce privește anumite aspecte referitoare la contractele privind dreptul de folosință a bunurilor pe durată limitată, la contractele privind produsele de vacanță cu drept de folosință pe termen lung, precum și la contractele de revânzare și de schimb. În: *Jurnalul Oficial la Uniunii Europene*, nr. L 33 din 3 februarie 2009 (Accesat la 14.-06.2018). Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A32008L0122>.
4. Directiva 94/47/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 1994 privind protecția dobânditorilor în ceea ce privește anumite aspecte ale contractelor privind dobândirea dreptului de folosință pe durată limitată a bunurilor imobile (abrogată). În: *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, nr. L 280 din 29 octombrie 1994. (Accesată la 24.06.2018). Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A31994L0047>
5. Legea nr. 200 din 28.07.2016 pentru modificarea și complerea unor acte legislative. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr.338-341 din 30.09.2016. (accesat la 22.06.2018). Disponibil: <http://lex.justice.md/md/366855/>.
6. DINU, E. R. *Contractul de vânzare-cumpărare în sistemul timeshare / Sinteza tezei de doctor*. București, 2014, 77 p. (Accesat 23.06.2018). Disponibil: www.univnt.ro/rezumat_e_doctorat/index.php?dir.